

На основу члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“ бр. 101/05, 91/15), члана 28. Статута ПУ „Врачар“, Управни одбор ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „ВРАЧАР“ БЕОГРАД, Бјелановићева 2, на седници одржаној дана **30.01.2019.**године, д о н е о ј е :

П Р А В И Л Н И К О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

I– ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Правилник) уређују се права, обавезе и одговорности у области безбедности и заштите здравља запослених на раду и друга питања у овој области у ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ „ВРАЧАР“ (у даљем тексту: Установа), а у складу са Законом и прописима у области безбедности и здравља на раду; прописима у области радних односа, здравствене заштите, здравственог и пензијског и инвалидског осигурања, хигијене рада; техничким прописима и стандардима.

Овим Правилником је регулисано:

- I** – Опште одредбе
- II** – Обавезе и одговорности – мере безбедности и заштите здравља на раду
 - а) Процена ризика
 - б) Посебне мере заштите здравља, лекарски прегледи запослених
 - в) Средства за рад, опасне материје, услови радне околине
- III** – Организовање послова безбедности и здравља на раду
- IV** – Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад
- V** – Повреде на раду и обољења, прва помоћ, спасавање и евакуација
- VI** – Средства и опрема личне заштите
- VII** – Права, обавезе и одговорности запослених
 - а) Непосредни извршиоци послова
 - б) Управни одбор
- VIII** – Представник запослених за безбедност и здравље на раду
- IX** – Надзор, обавезе према инспекцији рада
- X** – Евиденције
- XI** – Завршне одредбе.

Члан 2.

Безбедност и заштита здравља запослених на раду је саставни неодвојиви део сваког радног процеса и постиже се истовременом применом савремених техничких, организационих, ергономских, здравствених, образовних, хигијенских и других мера и средстава.

Применом и спровођењем мера безбедности и заштите здравља на раду доприноси се очувању радне способности запослених, повећању продуктивности рада и очувању материјалних добара у Установи.

Члан 3.

Право на безбедност и заштиту здравља на раду у складу са законским прописима и овим Правилником имају сви запослени за време обављања послова на које су распоређени, на сваком радном месту – месту рада, у редовном и прековременом раду.

Право на безбедност и заштиту здравља у Установи имају и друга лица у складу са Законом.

Члан 4.

Мере безбедности и заштите здравља дужни су да спроводе сви запослени, на свом месту рада при обављању послова и радних задатака и кретању у радном простору, у свом делокругу рада, надлежности и овлашћења.

II – ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ

- МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 5.

Запосленима ће се обезбедити рад на радним местима и у радној околини на/у којима су спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду и отклоњене/смањене у највећој могућој мери опасности и штетности по њихову безбедност и здравље.

Установа ће радне процесе прилагодити телесним и психичким могућностима запослених.

Установа ће предузимати све прописане, познате и признате мере за осигурање безбедности и заштите здравља запослених при обављању послова/радних задатака.

Члан 6.

Установа се не ослобађа одговорности у вези примене и спровођења прописаних мера безбедности и заштите здравља на раду одређивањем одговорног лица или преношењем својих обавеза на друго правно или физичко лице.

Члан 7.

Превентивне мере које се односе на:

- грађевинске објекте (радне и помоћне просторије)
- опрему за рад (уређаје, средства, инсталације, возила и др.)
- конструкције за колективну безбедност и заштиту здравља запослених (општа климатизација, заштита од удара ел. струје и др.) и друга средства која се користе у процесу рада
- средства и опрему личне заштите на раду
- оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,

Установа примењује и спроводи у складу са својом делатношћу и прописаним обавезама.

Превентивне мере се обезбеђују пре почетка рада, у току рада, као и код сваке измене радног поступка – процеса рада, набавке и увођења нове опреме за рад (унапређивања, модернизације процеса рада).

Финансијска и друга средства за спровођење мера из става 1. овог члана обезбеђује Установа.

Обезбеђивање средстава за потребе из става 1. овог члана не сме проузроковати финансијске обавезе за запослене.

Члан 8.

Безбеднији услови рада се постижу отклањањем/снижавањем ризика од повређивања и обољења запослених на најмању могућу меру.

Установа обезбеђује превентивне мере безбедности и здравља на раду, полазећи од начела:

- избегавања ризика, процене ризика који се не могу избећи и смањења ризика на његовом извору, избором и применом савремених, пре свега техничких и организационих решења;
- организације и прилагођавања рада и радних места запосленима, пре свега у избору опреме за рад и метода и редоследа радних поступака с циљем избегавања монотоније у раду;
- замене опасних материја и метода рада безопасним или мање опасним;
- првенства спровођења колективних мера безбедности и заштите здравља на раду у односу на појединачне;
 - одговарајућег оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад и издавања одговарајућих упутстава и инструкција за рад на сигуран начин.

а) Процена ризика

Члан 9.

Процена ризика се заснива на: идентификацији, тј. препознавању свих опасности и штетности које су присутне или се појављују приликом обављања послова/ радних задатака на радном месту, односно у радној околини; процени вероватноће настанка повреда на раду или обољења запослених и тежине последица; као и на утврђивању мера којима се отклања, смањује или прати (држи под контролом) постојећи ризик.

За све организоване послове, на радном месту и у радној околини, врши се процена ризика у складу са прописима.

Члан 10.

У поступку процене ризика учествују сви запослени (у складу са пословима које обављају, овлашћењима и надлежностима) у целости поступка или у појединим његовим фазама, а нарочито у делу прикупљања потребних информација и предлога мера и начина отклањања или смањења постојећих опасности и штетности, односно ризика.

Запослени могу предлагати измене и допуне Акта о процени ризика када при обављању својих радних активности у Установи препознају нове опасности и штетности које нису обухваћане поступком процене ризика.

Члан 11.

На основу процене ризика, односно Акта о процени ризика, а у складу са законским прописима:

- утврђују се посебни здравствени и други услови које запослени треба да испуњава за обављање одређених послова на којима је процењен повећан ризик по живот и здравље, као и периодика контроле испуњености тих услова, у сарадњи са ангажованом службом медицине рада;
- врши се оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад при чему се запослени упознају са свим процењеним ризицима, конкретним мерама за отклањање /смањење ризика и упутствима и инструкцијама о обављању послова на безбедан начин;
- утврђују се активности у вези са динамиком и начином спровођења потребних мера за отклањање или смањење процењених ризика.

Члан 12.

Потпуна или делимична измена и допуна Акта о процени ризика врши се:

- потпуна, у случају: колективне повреде на раду са смртним последицама;
- делимична, у делу који се односи на одређене послове или радне задатке, односно на радно место, у случају: смртне или тешке повреде на раду; појаве нове опасности или штетности при обављању послова; када мере за отклањање или смањење ризика нису дале одговарајуће резултате; ако је процена заснована на неажурним подацима; и др.
- на основу налога инспектора рада.

Члан 13.

Запослени имају право да буду упознати са резултатима процене ризика на пословима које обављају, тј. на свом радном месту.

Запослена жена за време трудноће, запослени млађи од 18 година живота и запослени са смањеном радном способношћу, у писаној форми се обавештавају о резултатима процене ризика на пословима /радном месту на које су распоређени и о мерама којима се ризици отклањају /смањују.

б) Посебне мере заштите здравља, лекарски прегледи запослених

Члан 14.

Посебне мере заштите здравља младих (духовни и телесни развој и др.), жена (очување функције материнства, и др.), особа с инвалидитетом, професионално оболелих и особа са смањеном радном способношћу или здравственим сметњама (очување постојеће радне способности и др.), уређују се у складу са законским прописима, интерним актима и уговором о раду.

Члан 15.

Запослени не може да ради дуже од пуног радног времена (прековремено) или ноћу (рад између 22 сата и 6 сати наредног дана) ако би по налазу надлежног здравственог органа/службе медицине рада такав рад могао погоршати његово здравствено стање.

Запослени са здравственим сметњама, утврђеним од стране надлежног здравственог органа/службе медицине рада, не може да обавља послове који би погоршали његово здравствено стање или изазвали последице опасне по његову околину.

Члан 16.

На пословима с повећаним ризиком може да ради само запослени који поред општих услова испуњава и друге утврђене посебне услове у погледу здравственог стања, психофизичких способности, доба живота и др., а што се потврђује налазом о извршеном лекарском прегледу запосленог.

Члан 17.

Запослени између навршене 18. и 21. године живота може да ради на пословима:

- који обухватају нарочито тежак физички рад, рад под земљом, под водом или на великој висини
- при којима је изложен штетном зрачењу или средствима која су отровна, канцерогена или која узрокују наследна обољења
- при којима постоји ризик због хладноће, топлоте, буке или вибрација,

само под условом да је налазом надлежног здравственог органа /службе медицине рада утврђено да такав рад није штетан по његово здравље.

Трошкове лекарског прегледа из члана 16. и става 1. овог члана, сноси Установа.

Члан 18.

Запосленој особи са инвалидитетом и запосленом са здравственим сметњама (утврђеним од стране надлежног здравственог органа/службе медицине рада) Установа је дужна да обезбеди обављање послова према преосталој радној способности, односно обављање другог одговарајућег посла.

Запосленом који одбије послове у складу са ставом 1. овог члана, може се отказати уговор о раду.

Члан 19.

Лекарским прегледима запослених (претходни, периодични, циљани и др.) утврђује се испуњеност посебних здравствених и других услова за обављање одређених послова, а у складу са законским прописима и Актом о процени ризика Установе (рад на висини, рад са опасним материјама и др.).

Трошкове лекарских прегледа из става 1. овог члана сноси Установа, односно надлежна институција, у складу са законским прописима (институција за запошљавање, и др.).

Члан 20.

Лични подаци прикупљени у вези са лекарским прегледима запосленог, односно кандидата за заснивање радног односа, поверљиве су природе и под контролом су службе медицине рада, односно надлежног здравственог органа.

Податке из става 1. овог члана прикупља, обрађује, користи и доставља трећим лицима само овлашћени запослени Установе.

в) Средства за рад, опасне материје, услови радне околине

Члан 21.

Средства за рад:

- грађевински објекти намењени за радне и помоћне просторије,
- опрема за рад (уређаји, инструменти, инсталације, возила и др.),
- конструкције за колективну безбедност и здравље на раду (системи грејања, проветравања, заштита од удара ел. струје и др.) и друга средства,

могу се дати на коришћење-употребу запосленима само ако су на њима примењене прописане мере безбедности и здравља на раду.

Члан 22.

Радни простор

Радне и помоћне просторије у ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ „ВРАЧАР“ треба да буду изграђене и одржаване тако да одговарају врсти радног процеса који се у њима обавља, односно намени и треба:

- да величином (површином, запремином) одговарају захтевима радног процеса и да обезбеђују довољно простора за несметан рад и кретање запослених, као и довољно слободног ваздушног простора,
- да имају што већу могућност природног проветравања и осветљења (са застакљеним прозорима који се могу отворати), односно да је обезбеђено одговарајуће проветравање и осветљење (осветљење радног простора и места рада треба да обезбеди добру видљивост, брзо и тачно опажање уз што мањи замор очију запослених и примерено пословима који се на одређеном месту рада обављају; не сме се дозволити засењавање места рада и/или опреме за рад, нити бљештање светлости),
- да су равних и глатких зидова и таваница, обојених светлим бојама (да се апсорбује што мање природне/вештачке светлости),
- да су равних, али не клизавих подова од одговарајућег тешко хабајућег и топлотно изолационог материјала, у складу са наменом,
- да су загрејане у зимском – хладном годишњем периоду,
- да се редовно одржавају у чистом и уредном стању са свом припадајућом опремом за рад, канцеларијским намештајем и др., уз редовну дезинфекцију санитарних просторија и уређаја (тоалети, умиваоници и др.), у циљу обезбеђивања одговарајућих хигијенских услова за рад.

Члан 23.

Опрема за рад и опасне материје

Опрема за рад и опасне материје, дају се на коришћење, односно на употребу и за рад запосленима, под условом:

- ако је обезбеђена прописана документација на српском језику (упутство за употребу и одржавање опреме за рад, односно упутство за паковање, транспорт, коришћење и складиштење опасне материје) у којој је произвођач/ испоручилац опреме за рад, односно опасне материје, навео све безбедносно-техничке податке од значаја за отклањање ризика по запослене при раду и коришћењу истих;
- ако су обезбеђене све мере заштите живота и здравља запослених утврђене прописаном документацијом, у складу са прописима и стандардима.

Са упутствима произвођача/испоручиоца опреме за рад, односно опасне материје морају бити упознати запослени који рукују опремом за рад или је одржавају, односно који користе, складиште, припремају, или уклањају отпадне опасне материје.

Члан 24.

Машине, уређаји и ел. апарати са покретним праволинијским или обртним радним елементима/алатом које запослени користе, морају имати постављене (уграђене) функционалне системе/заштитне направе за отклањање могућности случајног продирања делова тела или одеће запослених у опасне зоне деловања покретног алата.

Члан 25.

Заштитне направе на машинама и уређајима треба да су израђене од чврстог, отпорног и прикладног материјала; да су отпорне на вибрације и влагу; да својим положајем и изградом не стварају додатне/нове изворе опасности; да не успоравају или отежавају рад/руковање; да се не могу демонтирати (скинути, ставити ван функције) без употребе одговарајућег алата.

Заштитна направа мора увек бити на предвиђеном месту за све време рада опреме, изузев у случајевима одржавања опреме, када се заштитна направа демонира, односно стави ван функције (прегледи, подмазивања, поправке, ремонт, сервисирање и др. – по завршеним радовима, заштитна направа се одмах поствља на првобитно место).

Сваки квар или недостатак на заштитним системима/направама мора се одмах, по утврђивању, отклонити.

Забрањено је пуштање у рад опреме за рад на којој систем заштите није исправан, односно постављен.

Члан 26.

Опремену за рад и опасне хемијске материје, запослени користе, односно поступају са њима, искључиво на начин предвиђен упутствима произвођача/испоручиоца, с циљем да се избегну евентуалне повреде на раду и обољења запослених. Уколико је неопходно, упутства произвођача/испоручиоца се могу допунити упутствима руководиоца организационих целина у којима се одређена опрема за рад, односно опасне материје (хемикалије) користе.

Члан 27.

На погодном и уочљивом месту поред или изнад опреме за рад, треба да буду истакнута кратка и прецизна упутства о обавезним и забрањеним поступцима при раду – отклањању квара (правилна припрема, редослед радних поступака и др.).

Члан 28.

На опреми за рад која у свом саставу имају посуду под притиском, морају бити постављени уређаји за заштиту од прекорачења притиска.

Инсталације енергетских флуида под притиском морају бити опремљене исправним (баждарним) манометром.

Црева за компримован ваздух не смеју бити савијена.

Члан 29.

Опрема за рад на електрични погон мора бити обезбеђена од опасног напона додира. Преносни електрични уређаји морају се напајати малим – сниженим напоном.

Испод електро осигурача у разводним ормарима морају бити постављени натписи о потрошачима које осигуравају.

Поправљање («лицновање») електро осигурача је забрањено.

Разводни електро ормари морају се редовно чистити од прашине и нечистоће и морају увек бити закључани.

Електричне инсталације и инсталације флуида са припадајућим уређајима морају се редовно одржавати у исправном стању и морају бити обезбеђене од неовлашћеног руковања, на погодан начин.

Електрични каблови и цевоводи флуида морају бити заштићени од механичког оштећења, нарочито ако се налазе на поду радног простора (стално или повремено), с посебном пажњом при обављању радног процеса.

Члан 30.

Пре почетка радова заваривања, сечења и сл., сав лако запаљив материјал мора се уклонити из близине извођења радова, односно из простора који може бити угрожен топлотним деловањем и изазвати опасност по запослене и материјална добра.

Члан 31.

Транспортни путеви морају увек бити слободни за неометано кретање возила, механизованих или ручних средстава транспорта, као и путеви и пролази за запослене.

Забрањено је одлагање опреме, алата или резервног и отпадног материјала на транспортним путевима и пролазима за запослене.

Члан 32.

Складиштење опреме, потрошног материјала и др. врши се на одговарајућем и уређеном месту, према врстама материјала, у наслагама које обезбеђују безбедан рад запослених.

Између наслага материјала остављати растојање, наслаге се не смеју наслањати једна на другу, друге предмете или објекте.

Материјал се увек узима са врха наслаге.

Избегавати ручни пренос терета, колико год је могуће.

Ручни пренос терета пењући се по лествама (мердевинама) је забрањен.

Складиштење лако запаљивог или експлозивног материјала (мазива, средстава против смрзавања расхладних течности мотора, боја, лакова, боца са компримованим гасовима за завривање и сл.) врши се у посебним просторима, заштићених од директног сунчевог зрачења, топлотног зрачења и других утицаја који могу узроковати нежељене последице по запослене и материјална добра.

Члан 33.

При раду и коришћењу опреме за рад поштовати и спровести одређене мере безбедности:

- пре почетка рада, коришћења, извршити контролу исправности средстава за рад (машина, уређаја за рад, као и за подизање терета – подизне платформе, са свим припадајућим инсталацијама, ручног алата и прибора за рад, радног простора, пролаза, и др.),

- не користити неисправну опрему за рад (технички квар, недостатак, покидано, поломљено и сл.),
- не почињати са радом ако у радном простору не постоје одговарајуће мере безбедности, односно ако постоји непосредна опасност по живот и здравље запослених (нефункционалност система за аспирацију хемијских штетности из радног простора и сл.)
- при раду са или у близини опреме за рад са ротирајућим (покретним) деловима, водити рачуна о следећем: радна одећа треба да буде уз тело, на рукавима и ногавицама манжетне или слично; дуга коса увезана; не смеју се носити штрчећи делови одеће или накит (мараме, шалови, гајтани, огрлице, наруквице и слично што може бити захваћено покретним радним делом ел. апарата уређаја и сл.),
- каблови ел. струје и других енергената не смеју да се налазе на поду радионица - путевима/пролазима за запослене,
- прикључивање ел. уређаја на ел. мрежу вршити само помоћу прописаних утикача и утичница (не увијањем крајева проводника),
- раздвајање ел. уређаја од ел. мреже вршити повлачењем за утикач (не за проводник – ел. кабл),
- не дотицати (додиривати) ел утичнице, прекидаче и сл. мокрим (влажним) рукама,
- не вешати одећу и друге предмете на делове опреме за рад, конструкције и др,
- не вршити поправке опреме за рад ако се нема надлежност и овлашћење за то,
- опрему за рад користити искључиво према намени, према прописима,
- послове и радне задатке увек обављати према правилима струке и добијеним инструкцијама за безбедан рад од надлежног одговорног лица,
- испоштовати и друга правила за безбедан рад.

Члан 34.

Одговарајуће прегледе и периодична испитивања електро инсталација и опреме за рад, као и обезбеђивање адекватног документа, Установа ће вршити у складу са прописаним обавезама.

Члан 35.

Установа ће редовно и у исправном стању одржавати средства за рад.

Сви послови одржавања опреме за рад и конструкција обављају се када иста није у погону, у покрету, у функцији, односно када је искључена могућност повређивања запослених и лица која обављају послове одржавања.

Одржавање грађевинских објеката намењених за радне и помоћне просторије и опреме за рад у исправном стању могу вршити само стручна и овлашћена лица и то према правилима струке, одговарајућим упутствима, поузданом искуственом знању и сл.

Члан 36.

Услови радне околине

Услови радне околине у просторима у којима се обавља рад или се запослени крећу/задржавају дуже од два сата у току радног дана, треба да се одржавају у складу са прописима и стандардима, у дозвољеним оквирима -границама.

Превентивна и периодична испитивања услова радне околине односе се на:

- физичке, хемијске и биолошке штетности (испарења, гасови, бука, вибрације, прашина, и др.);

- микроклиму (температура, влажност и брзина струјања ваздуха);
- осветљеност радног простора, места рада.

Превентивна испитивања услова радне околине врше се у року од шест месеци од почетка радног/технолошког процеса; реконструкције уређаја за грејање, вентилацију, климатизацију; замене технолошких/техничких капацитета којима се мењају услови рада.

Периодична испитивања се врше у року од три године од дана претходног испитивања.

Испитивање услова радне околине врше се у условима када су у функцији/раде сви технолошки/радни капацитети и системи грејања, вентилације, климатизације и сл.

Испитивања се обављају анализом свих елемената услова радне околине и даје се јединствена оцена стања.

Испитивање микроклиме се врши у летњем и зимском периоду године (спољна температура ваздуха виша од 15 степени Ц лет и, односно нижа од 5 степени Ц зими).

Члан 37.

Стручни налази

О извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад, издаје се стручни налаз.

О извршеним испитивањима услова радне околине, издаје се стручни налаз.

Сви стручни налази, као и документација о одржавању у исправном стању средстава за рад чувају се на одговарајући начин у складу са прописима.

III – ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 38.

Послови безбедности и здравља на раду у Установи организују се и обављају у складу са прописаним обавезама.

Извршилац послова безбедности и здравља на раду (у даљем тексту: Лице за безбедност) мора имати положен стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду, у складу са прописима.

Лице за безбедност обавља послове у складу са чл. 40. Закона о БЗР.

Лице за безбедност има право приступа свим радним просторима и увида у сва потребна документа и податке у вези обављања својих послова и за свој рад је непосредно одговорно директору ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „ВРАЧАР“ (Послодавац).

Члан 39.

Послодавац, односно директор, Актом у писаној форми одређује лице за безбедност, без обзира да ли је одређено из реда запослених или на основу уговора о пружању услуга са правним лицем или предузетником.

Члан 40.

Према указаној потреби, Послодавац ће ангажовати Службу медицине рада за обављање послова заштите здравља запослених на раду.

IV – ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 41.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад (у даљем тексту: оспособљавање) врши се у складу са законским прописима и актом о процени ризика и то:

- при заснивању радног односа, односно распоређивању на послове,
- при увођењу новог или промени технолошког/радног процеса или опреме за рад и у току рада, периодично, у складу са Законом и актом о процени ризика.

Члан 42.

Процесом оспособљавања запослени се упознају са:

- свим опасностима и штетностима од повређивања и обољења, која постоје или се јављају при обављању предвиђених послова и радних задатака на својим радним местима; свим ризицима утврђеним актом о процени ризика у Установи;
- мерама за отклањање или смањивање опасности и штетности, тј. ризика од повреда и обољења; мерама које су обезбеђене и спроведене и које запослени треба да испоштује, примени, предузме;
- правима, обавезама и одговорностима запослених у вези безбедности и здравља на раду и другим значајним информацијама.

Оспособљавање се прилагођава специфичностима сваког радног процеса, односно радног места, у односу на ризике по живот и здравље запослених и на конкретне мере за отклањање или смањивање ризика.

Члан 43.

Оспособљавање се врши најприкладнијом одговарајућом изабраном методом: усмено излагање, презентација видео и аудио материјала, показивање цртежа, скица и др., достављање писаног материјала, дискусија, практична демонстрација безбедних радних поступака и поступака у случају изненадне опасности и др., односно комбинацијом више метода.

Члан 44.

Оспособљавање се састоји из теоријског и практичног дела.

Теоријски део оспособљавања може извршити лице за БЗР или надлежно и одговорно лице Установе.

Практични део оспособљавања врши непосредни руководилац запосленог, тј. руководилац радне јединице.

Члан 45.

Практичан део оспособљавања се састоји у упознавању, показивању, упозоравању, наглашавању на безбедне поступке/начин рада, а нарочито на:

- обавезне елементе превентивног прегледа исправности пре почетка рада и то: опреме за рад; радног простора; путева, пролаза; средстава и опреме за личну заштиту на раду и др.;
- правилну припрему за безбедан рад: припрема апарата, уређаја, помоћних направа и средстава; приношење потребног материјала и др.;

- зоне опасности и могуће ситуације (покретни делови апарата, машина и др., неисправност опреме за рад или пратеће опреме, опасност од ел. струје; нечисти,

клизави, замашћени и др. путеви и пролази, степеништа и др.) при којима може доћи до повређивања или оштећења здравља запослених; опасности од рада других запослених, могуће опасности од корисника услуга (конфликтне ситуације, непријатности) и др.;

- могуће изненадне опасне појаве или кварове и недостатке на опреми за рад, конструкцијама и у радном простору;
- конкретне мере безбедности и заштите здравља које су обезбеђене и које треба испоштовати, применити, предузети; правилан и безбедан начин рада, са правилним редоследом радних операција, према упутству и инструкцијама за рад, према правилима струке; наменско коришћење опреме и простора за рад са постојећим системима заштите; употреба помоћних средстава; употреба средстава и опреме личне заштите; прекид рада са неисправном опремом за рад, средствима и опремом личне заштите и др.; предузимање активности на отклањању квара или недостатка, односно обавештавање одговорног лица о неисправности; пуна сарадња и координација са осталим учесницима у послу и др.;
- поступак у случају могуће појаве изненадне опасности и штетности: предузимање одређених предвиђених мера, прекид рада, искључивање опреме за рад, уклањање са опасног места и др.;
- забране: неовлашћено обављање појединих послова/радних задатака; и др.;
- друге поступке, упозорења и инструкције које су значајне за безбедност и заштиту здравља запослених на раду.

Члан 46.

Након извршеног оспособљавања врши се провера оспособљености запослених за безбедан и здрав рад (у даљем тексту: провера оспособљености), на најпогоднији начин: усменим испитивањем, тестирањем, дискусијом, практичном демонстрацијом правилног начина рада и др. или комбинацијом више метода.

Провера теоријске и практичне оспособљености врши се на погодном месту рада.

Уколико запослени не покаже задовољавајуће резултате при провери оспособљености, процес оспособљавања и провере оспособљености се понавља у што краћем року.

V – ПОВРЕДЕ НА РАДУ И ОБОЉЕЊА, ПРВА ПОМОЋ, СПАСАВАЊЕ И ЕВАКУАЦИЈА

Члан 47.

Повреда на раду је повреда која је проузрокована непосредним и краткотрајним механичким или хемијским дејством, наглим променама положаја тела, његовим изненадним оптерећењем или другим неочекиваним променама физиолошког стања људског организма, под условом да је у вези са обављањем посла, односно то је свака повреда, обољење или смрт настала као последица несреће на послу, односно као последица сваког неочекиваног или непланираног догађаја, укључујући и акт насиља који је настао услед рада или је повезан с радом и који је довео до повреде, обољења или смрти запосленог-осигураника која је наступила одмах или у периоду од 12 месеци од дана настанка повреде на раду.

Повредом на раду сматра се повреда која се десила:

- при обављању послова и радних задатака у редовном или прековременом радном времену
- на редовном путу од места становања (стан, кућа) до места рада и у обрнутом смеру
- на службеном путу, на терену
- услед насиља на послу
- на организованим радно-рекреативним активностима.
-

Члан 48.

Запослени-повређени је дужан да одмах обавести непосредног руководиоца и лице за безбедност о повреди на раду (без обзира где се десила), како би Установа извршила законску обавезу у вези с тим, односно благовремено (у року од 24 часа) известила надлежну инспекцију рада и издала Извештај о повреди на раду („повредну листу“), у 5 примерака.

Уколико повређени није у могућности да изврши ово обавештавање, то могу учинити чланови његове уже или шире породице, колеге, комшије, познаници и др.

Члан 49.

Одмах, а најкасније у року од 24 сата од настанка, Установа усмено и у писаној форми треба да пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла угрозити запослене.

У року од три узастопна радна дана од сазнања, треба пријавити надлежној инспекцији рада професионално обољење запосленог, односно обољење у вези са радом.

Надлежност институција из става 1. и 2. овог члана је према месту настанка повреде на раду/обољења запосленог (месна надлежност).

Члан 50.

Извештај о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом се израђује попуњавањем и потписивањем прописаних образаца, у пет примерака, у року од 24 сата од сата сазнања да је дошло до повреде, односно обољења.

Након завршене комплетне процедуре и обраде Извештаја о повреди на раду, односно обољењу, један примерак истог се доставља запосленом коме се десила повреда, односно обољење, на основу којег запослени остварује своја права у вези са радом, здравственом заштитом и осигурањем, као и пензијским и инвалидским осигурањем.

Члан 51.

Извештај о повреди на раду израђује лице за безбедност и здравље на раду, а потписује одговорно овлашћено лице и оверава печатом Установе.

Одмах, а најкасније у року од 24 сата, урађен Извештај о повреди на раду у пет примерака, доставља се здравственој установи - лекару који је први извршио преглед повређеног, који у извештај уноси налаз и имишљење, оверава га и одмах враћа послодавцу, након чега се свих пет примерака, доставља матичној Филијали Републичког фонда за здравствено осигурање (лекарској комисији), која прегледа документацију, даје оцену, оверава и задржава један примерк, а четири примерка враћа Установи.

Након завршене процедуре из става 2. овог члана, лице за безбедност и здравље на раду:

- један примерак Извештаја о повреди на раду доставља повређеном уз потпис о пријему истог;
- два примерка се, преко Министарства за рад и социјалну политику, достављају – Управи за безбедност и здравље на раду и Републичком фонду ПИО;
- један примерак се на погодан начин трајно чува у архиви Установе.

Члан 52.

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „ВРАЧАР“ није одговорна за повреду на раду која настане на месту и условима који су изван њене непосредне контроле, за повреду на раду која настане због неуобичајених и непредвидивих околности или због изузетних догађаја чије се последице нису могле никако избећи.

Члан 53.

Повређеном или нагло оболелом, обезбедиће се пружање прве помоћи на лицу места, односно на најближем безбедном месту, без обзира на узрок повреде или болести.

Сви запослени који се затекну на месту или у близини повреде или нагло оболевања запосленог, дужни су да у складу са својим знањима и способностима, по потреби помогну у збрињавању повређеног/оболелог, односно у спасавању и евакуацији (извлачење повређеног испод материјала или предмета и пренос на погодно место, раскрчивање путева и пролаза за евакуацију, припрема места за пружање прве помоћи, указивање прве помоћи, позивање службе хитне помоћи, других служби или одговорних лица, доношење санитетског материјала и средстава, напитака, утопљавање унесређеног и др.).

Члан 54.

Сви запослени треба да буду упознати са: теоријским основама пружања прве помоћи, именима запослених који су оспособљени за практично пружање прве помоћи и местом где се налази ормарић/преносива торба са санитетским материјалом за пружање прве помоћи.

Одређен број запослених и руководиоци организационих целина треба да буду оспособљени за практично пружање прве помоћи.

Члан 55.

У случају повреде, изненадне болести или опасности по безбедност и здравље запослених, надлежни руководилац је дужан да организује пружање прве помоћи, односно спасавање и евакуацију из угроженог подручја; обезбеди потребне контакте са одговарајућим службама: хитне помоћи, полиције, противпожарне заштите и др.; у случају потребе, организује превоз повређеног или оболелог до најближе здравствене установе.

Члан 56.

У седишту ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „ВРАЧАР“, као и у одвојеним радним јединицама обезбеђује се један ормарић/ преносива торба за пружање прве помоћи у радним просторијама и просторима намењеним за рад на отвореном (постављен на погодном и лако приступачном месту) снабдевен санитарским материјалом и средствима за пружање прве помоћи сходно прописима.

Сва службена возила треба увек да буду снабдевена кутијом прве помоћи са потребним санитарским материјалом.

VI – СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ

Члан 57.

Када се опасности и штетности, односно, ризици од настанка повреда и оштећења здравља при обављању послова и радних активности не могу отклонити или у довољној мери смањити применом других мера у области безбедности и здравља на раду, као што су механичке повреде (удари, посекотине и др.); физичке и хемијске штетности (испарења, прашина, бука и др.); биолошке штетности (прљавштина и др.), обезбедиће се и дати запосленима на коришћење одговарајућа средства и опрема личне заштите на раду (у даљем тексту: средства личне заштите), у складу са Актом о процени ризика ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „ВРАЧАР“.

Члан 58.

Средства личне заштите могу се дати на коришћење запосленима само ако су на њима спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду, ако је обезбеђена прописана документација на српском језику (упутство за употребу и одржавање) и ако су обезбеђене све мере заштите живота и здравља запослених утврђене прописаном документацијом.

Члан 59.

Средства личне заштите обезбеђују се запосленима који су изложени опасностима и штетностима, односно за заштиту од:

- прљања тела при обављању послова (пара, прашина, нечистоћа, прљавштина и др.);
- механичких или термичких повреда тела, руку и ногу;
- физичких и хемијских штетности и испарења;
- атмосферских услова који нису изузетне ни екстремне природе;
- повреда очију или лица;
- прекомерне буке и вибрација;
- и других опасности или штетности.

Члан 60.

Средства личне заштите треба да буду израђена од квалитетних и што је могуће више природних материјала, да су лагана, да не иритирају кожу, да су што прикладнија за коришћење, ношење (анатомски облик, без сметњи у раду и др.), да се лако и једноставно одржавају у уредном и чистом стању и да су израђена према стандардима са јасном ознаком истих.

Одржавање и контрола исправности средстава личне заштите или њихових делова, врши се у складу са упутством произвођача и/или испоручиоца.

Члан 61.

Одговарајућа и припадајућа средства и опрема личне заштите за обављање појединих послова/радних задатака, одређује се на основу процене ризика од настанка повреда и оштећења здравља запослених и утврђује се у складу са Актом о процени ризика.

Евиденција о задуживању запослених средствима личне заштите води се на прикладан начин („Евиденциони лист“), уз обавезно наведен датум преузимања и потпис запосленог.

Уколико се средство личне заштите похаба, поцепа, покида и сл. без кривице запосленог пре истека предвиђеног рока означеног на евиденцији, запосленом се даје ново средство личне заштите са предвиђеним роком трајања, а неупотребљиво се враћа надлежном лицу (руководилац или друго лице).

VII – ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 62.

Запослени имају право да рад обављају на начин и у условима који неће угрозити њихову безбедност и здравље, односно имају право на услове рада при којима су спроведене прописане мере безбедности и заштите здравља на раду.

Запослени имају право и обавезу да:

- 1) на рад долазе одморни, без утицаја алкохола, других средстава зависности или лекова који смањују оптималну моћ запажања и рационалног расуђивања и брзину реакције на изненадне појаве у радном простору;
- 2) рад и кретање у радном простору обављају промишљено и пажљиво;
- 3) рад обављају по правилима струке, у складу са законским и другим прописима, према датим упутствима, инструкцијама, обавештењима и др.;
- 4) поштују, примењују и спроводе одговарајуће мере безбедности и заштите свог живота и здравља на раду, као и живота и здравља других запослених и лица у окружењу.

Запослени имају и друга права и обавезе у складу са прописима и овим Правилником.

Члан 63.

Запослени који поступа супротно одредбама законских прописа, интерних аката и овог Правилника, одговоран је за неизвршавање обавеза, без обзира да ли су због тога наступиле или не последице по његов живот и здравље или по живот и здравље других запослених.

Запослени је одговоран у оквиру својих послова и радних задатака, у складу са надлежностима и овлашћењима

Директор

Члан 64.

Директор је дужан да запосленима обезбеди рад на радном месту и у радној околини којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду. Одговоран је за организовање, спровођење и унапређивање безбедности и заштите здравља свих запослених на раду, и има право и обавезу да:

- 1) донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној околини и да обезбеди потребна финансијска средства за спровођење прописаних мера;
- 2) организује послове безбедности и здравља на раду у складу са законским прописима и интерним актима и да писаним актом одреди лице за безбедност и здравље на раду;
- 3) лицу за безбедност и здравље на раду омогући потребне услове за независно и самостално обављање послова, као и приступ свим потребним подацима, документацији, информацијама и др.;
- 4) контролише извршење обавеза одговорних лица у вези организовања и спровођења прописаних и предвиђених мера безбедности;
- 5) покрене одговарајући поступак за утврђивање одговорности у случају непоштовања и/или неспровођења предвиђених мера од стране одговорних лица и запослених;
- 6) на захтев лица за бзр, у складу са Законом, ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад, као и испитивања услова радне околине;
- 7) на основу исказаних потреба, одобрава набавку средстава и опреме за личну заштиту на раду, у складу са актом о процени ризика;
- 8) обезбеди, на основу акта о процени ризика, прописане лекарске прегледе запослених;
- 9) ангажује службу медицине рада и обезбеди јој услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених;
- 10) представнику запослених, односно Одбору за безбедност и здравље на раду, омогући учешће у разматрању свих питања из области бзр;
- 11) запослене осигура од повреда на раду ради обезбеђивања накнаде штете, у сагласности са законом;

- 12) обезбеди пружање прве помоћи, односно оспособљавање одговарајућег броја запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности;
- 13) буде упознат са стањем безбедности и заштите здравља запослених на раду и са налазима надлежне инспекције рада и других органа, као и да предузме потребне мере за отклањање недостатака или неправилности;
- 14) инспектору рада омогући вршење надзора, увид у акте и документацију, улазак у објекте и просторије у свако доба када има запослених на раду и да одреди запосленог који ће инспектору пружити потребне информације и обавештења;
- 15) заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност по живот и здравље запослених;
- 16) изврши и друге послове у складу са законским прописима, интерним актима и овим Правилником.

Члан 65.

Директор, односно овлашћено лице, је дужан да одмах обавести надлежну инспекцију рада када сматра да је поступак запосленог неоправдан у случајевима коришћења права запосленог на одбијање рада.

Секретар Установе

Члан 66.

У оквиру својих надлежности и овлашћења:

- 1) Израђује опште и појединачне правне акте Установе у вези безбедности и здравља на раду;
- 2) Израђује Уговоре о раду које закључује Установа са запосленима;
- 3) обавља правне послове у вези са јавним набавкама средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у сарадњи са финансијском службом Установе;
- 4) усклађује општа акта са изменама и допунама законских прописа;
- 5) обавља све стручне послове у вези дисциплинске и материјалне одговорности запослених.

Руководиоци организационих целина/радних јединица

Члан 67.

Непосредни руководилац, надлежни одговорни руководилац организационе целине у свом делокругу надлежности и овлашћења, има право и обавезу да:

- 1) се упозна са стањем мера безбедности и заштите здравља на раду у организационој целини/ радној јединици;
- 2) предузме одговарајуће мере за отклањање недостатака или неправилности на средствима за рад и у радној околини који угрожавају безбедност и здравље запослених, а о којима је обавештен од стране запослених или их је сам уочио;
- 3) обезбеди обављање послова на начин и у условима у којима су спроведене прописане и/или опште признате мере безбедности и заштите здравља запослених;

- 4) организује, планира и контролише извршавање послова, као и уређивање места рада (распоред запослених на послове према њиховим стручним, здравственим и другим способностима; избегавање монотоније у раду; и др.);
- 5) учествује у избору опреме за рад и других средстава при набавци истих; обезбеђује правилно коришћење, инструктира запослене/организује обуку за рад са новом опремом;
- 6) учествује у изради потребних писаних упутства за безбедан рад, обавештења, ознака и др.;
- 7) врши практично оспособљавање запослених за безбедан рад, учествује у провери оспособљености, даје потребне додатне инструкције запосленима;
- 8) забрани рад на пословима или у радној околини, односно нареди прекид радова у условима наступања непосредне опасности по живот и здравље запослених;
- 9) одмах забрани рад и искључи из употребе опрему за рад, средства личне заштите и др., ако су неисправни и тиме угрожавају живот и здравље запослених;
- 10) забрани приступ радним зонама другим запосленима или лицима која својим присуством ометају рад;
- 11) забрани рад запосленом који:
 - не примењује предвиђене или не поштује спроведене мере,
 - не обавља рад на предвиђен безбедан начин, тј. према датом упутству и инструкцијама,
 - обавља послове или рукује опремом за рад за које није надлежан,
 - није обавио предвиђени лекарски преглед, односно не испуњава потребне здравствене услове за рад,
 - је под утицајем алкохола или других средстава зависности,
 - и у другим предвиђеним случајевима;
- 12) не дозвољава запосленима конзумирање алкохолних пића или других средстава зависности за време рада;
- 13) непосредно учествује и сарађује у проналажењу техничких и других решења у циљу спречавања повреда на раду и обољења запослених;
- 14) контролише извршење послова и радних задатака на безбедан начин, као и наменску и правилну употребу опреме за рад, средстава личне заштите и др.;
- 15) води рачуна о обезбеђености запослених одговарајућим средствима личне заштите; иницира набавку потребних средстава личне заштите достављањем благовременог захтева у писаној форми;
- 16) буде упознат са налазима надлежне инспекције рада, као и са стручним налазима о испитивањима услова радне околине и да у вези са тим предузме неопходне мере;
- 17) распореди запосленог на самостално обављање послова који је оспособљен за безбедан и здрав рад и који испуњава и друге услове;
- 18) организује и учествује у пружању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повреде на раду, обољења или опасности по запослене;
- 19) иницира покретање одговарајућег поступка за утврђивање одговорности запосленог који не поштује, не примењује предвиђене прописане мере;
- 20) својим стручним и искуственим знањима доприноси безбеднијем, лакшем и једноставнијем обављању послова запослених; знања у области безбедности и заштите здравља на раду употпуњује, проширује и користи за побољшање услова рада и обезбеђивање потребних безбедних услова за рад код корисника услуга-послодавца, да их преноси запосленима и да их подстиче ка проширивању свести и поспешивању мотивације у спровођењу мера безбедности и заштите здравља на раду, опште културе рада и неговању позитивних колегијалних међуљудских односа;
- 21) одмах о свакој повреди на раду запосленог, коме је непосредни руководилац, обавести лице за безбедност и здравље на раду а у случају смртне, тешке или колективне повреде на раду да обезбеди место повређивања ради вршења увиђаја;

22) и друга права и обавезе у складу са законским прописима и овим Правилником.

Члан 68.

За неизвршавање својих обавеза руководиоци су одговорни у складу са законским прописима (прекршајно и кривично) и интерним актима.

Медицинска сестра за превентивну здравствену заштиту

Члан 69.

Обезбеђује превентивну здравствену заштиту у радној јединици, тако што:

- 1) Остварује непосредан превентивни и здравствено васпитни рад са децом, родитељима и запосленима;
- 2) спроводи мере превентивне здравствене заштите, против епидемијске мере и прати свакодневно опште стање;
- 3) даје упутства и инструкције и предузима мере превентивне здравствене заштите;
- 4) врши свакодневни санитарно-хигијенски надзор свих просторија у објекту;
- 5) пружа Прву помоћ код повреда и поремећаја здравственог стања деце и запослених;
- 6) сарађује са надлежним здравственим и другим институцијама;
- 7) води приручну апотеку, опрему и средства за пружање прве помоћи уз обавезну контролу рока употребе;
- 8) одмах, о свакој повреди на раду, извештава руководиоца радне јединице и лице за безбедност и здравље на раду а у случају смртне, тешке или колективне повреде на раду обезбеђује место повређивања у циљу вршења увиђаја.

Сарадник за превентивну здравствену заштиту

Члан 70.

Доприноси стварању оптималних услова за очување и унапређивање здравља и безбедности тако што:

- 1) Организује и спроводи потребне мере здравствене заштите ради очувања и унапређивања безбедности и здравља запослених у сарадњи са здравственим институцијама;
- 2) сарађује са ГЗЗЈЗ, домом здравља и другим здравственим институцијама;
- 3) контролише санитарно-хигијенске услове као и хигијену радне одеће и обуће запослених;
- 4) врши требовање прибора и средстава за одржавање хигијене: опреме, објеката и личне хигијене деце и запослених;
- 5) предлаже набавку личних заштитних средстава/радне одеће и обуће за запослене, у складу са Актом о процени ризика;
- 6) учествује у раду стручних органа по питању безбедности и заштите здравља запослених;
- 7) врши интерне обуке запослених у Установи.

Службеник за јавне набавке

Члан 71.

Запослени на пословима јавних набавки је дужан да, приликом спровођења набавке, обезбеди да набављена опрема за рад, средства и опрема за личну заштиту на раду или опасне материје имају прописану документацију на српском језику за њихову употребу и одржавање, односно паковање, транспорт, коришћење и складиштење (атест, сервисна књижица и др.).

Руководилац ИТО – Шеф техничке службе

Члан 72.

Организује и прати извршење свих послова инвестиционог и техничког одржавања, извођење радова и поправки на одржавању објеката, и у вези са тим има следеће обавезе и одговорности:

1) Анализира захтеве, дефинише пројектне задатке и пројектује или припрема мере у вези са инвестиционим одржавањем;

2) координира, прати израду и прибавља сву техничку документацију везану за извођење радова, одржавање објеката, опреме и инсталација;

3) сарађује са надлежним службама и инспекцијама, секретаријатима и управама у делу прибављања/ достављања елабората, обавештавања, решавања ситуација и прикупљања потребних дозвола и сагласности;

4) врши, надзор над извођењем радова, обезбеђење, одржавање и спровођење прописаних мера заштите и безбедности у складу са елаборатом;

5) предлаже процедуре за превентивно и редовно одржавање као и отклањање комплексних кварова;

6) одржава ажурном базу техничке документације о објектима, опреми и инсталацијама;

7) да ангажује спољне службе за одређену врсту одржавања/ радова;

8) да запосленог/ спољну службу, при распоређивању на место рада, упозна са опасностима, штетностима и мерама за безбедан и здрав рад;

9) да запосленог, који је под утицајем алкохола и др. средстава зависности удаљи са рада, као и оног ко пуши на местима где то није дозвољено;

10) да обустави рад када утврди непосредну опасност по живот и здравље запослених и забрани употребу/ коришћење неисправних средстава за рад, средстава и опреме за личну заштиту;

11) да у случају повреде или изненадне болести запосленог организује пружање прве помоћи и позивање службе за хитну медицинску помоћ;

12) да одмах, о свакој повреди на раду запосленог коме је непосредни руководилац, обавести Лице за БЗР, а у случају смртне, тешке или колективне повреде да обезбеди место повређивања ради вршења увиђаја;

13) да у случају пожара и других ванредних ситуација/ непогода организује евакуацију и спасавање лица и имовине и благовремено извести ватрогасну јединицу и друге органе.

Диспечер

Члан 73.

Запослени на радном месту диспечера дужан је да:

- 1) прати одржавање возног парка, техничку исправност и безбедност возила;
- 2) припрема податке о потребама одржавања и регистрације возила Установе;
- 3) чува евиденције о одржавању/ сервисирању и регистрацији возила;
- 4) води рачуна о исправности и редовном прегледу против-пожарних апарата у возилима;
- 5) врши надзор о снабдевености возила комплетима за прву помоћ уз обавезну контролу рока употребе;
- 6) одговоран је за поштовање мера безбедности и против-пожарне заштите возног парка.

а) Непосредни извршиоци послова

Члан 74.

Запослени има право:

- 1) да на одређен начин учествује у процесу процене ризика на пословима и радним задацима које обавља на радном месту и у радној околини (пружање информација и предлога) и да буде упознат са резултатима процене ризика;
- 2) да се пре почетка рада упозна са опасностима, штетностима и мерама безбедности и здравља на раду на пословима и радним задацима које треба да обавља, као и да у току рада затражи додатна неопходна упутства и инструкције за безбедан рад;
- 3) да даје предлоге, примедбе и обавештења одговорном руководиоцу или Лицу за безбедност у вези мера безбедности и заштите здравља на раду;
- 4) да контролише своје здравље према ризицима послова које обавља на радном месту, у складу са прописима о здравственој заштити;
- 5) да одбије да ради у случајевима:
 - ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду на пословима које обавља на радном месту, све док се те мере не обезбеде,
 - ако му није обезбеђен предвиђени лекарски преглед (предходни, периодични, и др.) или ако се лекарским прегледом утврди да не испуњава потребне здравствене услове за рад на пословима с повећаним ризиком,
 - ако у току оспособљавања на одређеним пословима није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање или смањење,
 - дуже од пуног радног времена, односно ноћу, ако би такав рад, према оцени службе медицине рада, могао погоршати његово здравствено стање,
 - ако на средству за рад нису примењене прописане мере;
- 6) да се писменим захтевом обрати надлежном одговорном руководиоцу ради предузимања одређених мера које по његовом мишљењу нису спроведене;
- 7) да поднесе захтев за заштиту својих права надлежној инспекцији рада, ако надлежно одговорно лице, у року од осам дана од дана пријема, не поступи по његовом писменом захтеву из тачке б) овог члана;
- 8) да се обрати надлежној инспекцији рада и да о томе обавести Лице за безбедност, у случају да се не отклоне опасне или штетне појаве у року од осам дана, о којима је запослени обавестио одговорна/надлежна лица (непосредног руководиоца) и тиме извршио своју обавезу;

- 9) да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким и другим средствима која му стоје на располагању и да напусти место рада, радни процес и радну околину у случају наступања непосредне опасности по сопствени живот и здравље;
- 10) на извештај о повреди у случају повреде на раду, као и на друге извештаје у вези са здравственим последицама при обављању послова (професионално обољење, обољење у вези са радом).

Члан 75.

Запослени има право и обавезу да:

- 1) се теоријски и практично оспособи за безбедан и здрав рад за послове и радне задатке на које се распоређује,
- 2) добије неопходна и потребна упутства за рад и да послове обавља према датим упутствима,
- 3) преузме на употребу предвиђена средства личне заштите, да их наменски користи при обављању послова и да их редовно и правилно одржава у уредном стању;
- 4) пре почетка рада изврши неопходне и предвиђене прегледе и контроле исправности опреме за рад којом рукује, помоћних средстава, места рада и радног простора и да их одговорно, наменски и правилно користи,
- 5) одмах обавести непосредног руководиоца о утврђеним и уоченим кваровима и недостацима на опреми за рад или о опасностима и штетностима у радном простору, које могу угрозити безбедност и здравље запослених (а отклањање кварова, недостатака и др. није у његовој надлежности),

Члан 76.

Запослени има обавезу, дужност да:

- 1) послове и радне задатке обавља на начин којим не угрожава своју безбедност и здравље, нити безбедност и здравље других запослених и лица у окружењу;
- 2) пре напуштања места рада, средства и опрему за рад као и радни простор остави у стању које неће угрожавати безбедност и здравље других запослених или других лица;
- 3) одмах обавести непосредног руководиоца, односно надлежно и одговорно лице, о свакој појави у радној околини која би могла угрозити безбедност и здравље запослених;
- 4) место рада и радни простор одржава уредним, да сав отпадни и непотребни материјал редовно уклања и одлаже на предвиђено место;
- 5) се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности, када то захтева овлашћено одговорно лице због оправдане сумње.

Члан 77.

Запослени који не поштује, не примењује или не спроводи мере за личну безбедност и заштиту здравља на раду или за безбедност и заштиту здравља на раду других запослених или других лица, чини повреду радне обавезе.

Запослени је одговоран за поштовање, спровођење и примену мера безбедности и заштите здравља на раду у складу са законским прописима и интерним актима.

б) Управни одбор

Члан 78.

У оквиру својих права и одговорности, Управни одбор, разматра стање безбедности и здравља на раду, доноси општа акта, односно одлуке којима уређује поједина питања из области безбедности и здравља на раду у складу са Законом и општим актима Установе.

Члан 79.

Управни одбор се стара о спровођењу и унапређењу заштите, безбедности и здравља на раду и у том циљу:

- 1) разматра извештаје, анализе и предлоге Директора из области безбедности и заштите;
- 2) прати извршавање плана и програма мера безбедности и здравља на раду и заштите здравља запослених;
- 3) одобрава потребна финансијска средства за спровођење мера;
- 4) разматра решења инспекције рада;
- 5) именује Одбор за безбедност и здравље на раду;
- 6) обавља и друге задатке сходно одредбама позитивних прописа.

VIII– ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 80.

Запослени у Установи имају право да изаберу једног или више представника за безбедност и здравље на раду. Најмање три представника запослених образују Одбор за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Одбор).

Поступак избора и начин рада представника запослених и Одбора, број представника запослених код послодавца, као и њихов однос са синдикатом уређују се Колективним уговором, овим Правилником и Пословником о раду Одбора.

Члан 81.

У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ „ВРАЧАР“ формира се Одбор за безбедност и здравље на раду.

Одбор у свом саставу има пет чланова.

Чланове Одбора чине три представника запослених/синдиката и два члана које именује директор Установе.

На својој првој седници Одбор доноси Пословник о раду одбора за безбедност и здравље на раду П.У.“ВРАЧАР“.

Члан 82.

Директор Установе је дужан да Одбор информише о свим питањима/подацима и предузетим мерама које се односе на безбедност и здравље на раду запослених.

Члан 83.

Мандат члановима Одбора траје четири године рачунајући од дана избора.

Члан 84.

Одбор бира председника на првој седници коју сазива репрезентативни синдикат. Председник Одбора не може бити представник директора Установе.

Члан 85.

Седнице Одбора сазива његов председник писменим позивом са предлогом дневног реда. Одбор доноси одлуке већином гласова присутних чланова Одбора.

Седница Одбора може се одржати ако је присутна већина представника запослених и представник директора Установе.

На седницама Одбора разматрају се и заузимају ставови о питањима безбедности и здравља на раду запослених и проблеми који се јављају у вези са њима.

Члан 86.

Директор Установе, Одбор и синдикат дужни су да међусобно сарађују о питањима безбедности и здравља на раду запослених, као и да предузимају одговарајуће мере за отклањање/смањење ризика, у складу са Законом и другим прописима.

IX– НАДЗОР - ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ИНСПЕКЦИЈИ РАДА

Члан 87.

Надзор над применом Закона и прописа у области безбедности и заштите здравља запослених на раду, као и мера које су обезбеђене и спроведене, врши инспектор рада у складу са прописаним надлежностима, обавезама и правима.

У поступку инспекцијског надзора, инспектор рада има право и дужност да предузима одређене поступке, активности, којима контролише стање безбедности и заштите здравља запослених на раду, а нарочито услове рада, објекте и опрему за рад, опасне и штетне материје, средства личне заштите и др.

Члан 88.

Ради обављања инспекцијског надзора, Послодавац је дужан да инспектору рада омогући:

- улазак у објекте и просторије, радне просторе, у свако доба дана када има запослених на раду;
- одреди најмање једно лице које ће инспектору пружати потребне информације и обавештења, припремити потребну документацију и акте на увид, преглед и контролу и др.;
- увид у доказе о стабилности објекта, на његов захтев;

- увид у примењене мере безбедности и заштите здравља запослених на раду (објекти, опрема за рад, средства личне заштите, штетне материје и др.).

Члан 89.

Инспектор рада је дужан да изврши надзор одмах након пријаве о свакој смртној, колективној или тешкој повреди на раду, као и о опасној појави која би могла угрозити запослене на раду, односно одмах по пријему захтева или обавештења у вези права запосленог на одбијање рада.

Члан 90.

Инспектор рада има право да забрани рад на одређеним пословима, радним местима, у радној околини или запосленом, у случајевима утврђеним законским прописима, када су угрожени безбедност и здравље запослених због одређених пропуста или неправилности.

Члан 91.

Установа је дужна да у року који одреди инспектор рада својим решењем, предузме наложене мере и отклони утврђене недостатке или неправилности, као и да у року од осам дана од истека рока за отклањање, обавести у писаној форми надлежну инспекцију рада о предузетим мерама, тј. извршењу обавезе.

Члан 92.

Установа је дужна да изврши и друге прописане обавезе према надлежној инспекцији рада.

X – ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 93.

Предшколска установа „Врачар“ води и чува потребне евиденције из безбедности и здравља на раду, и то о:

- 1) запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- 2) радним местима и запосленима који су распоређени на радна места с повећаним ризиком, лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места;
- 3) повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- 4) извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и извршеним испитивањима услова радне околине;
- 5) опасним, штетним материјама које користи у току рада
- 6) пријавама повреда на раду (тешке, смртне, колективне и повреде због којих запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана);
- 7) пријавама појава које могу угрозити безбедност и здравље на раду;
- 8) средствима личне заштите која су дата на коришћење запосленима;
- 9) и друге евиденције у складу са прописима и потребама.

XI– ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 94.

На питања која се односе на безбедност и заштиту здравља запослених на раду, а која нису регулисана овим Правилником, примењиваће се одговарајуће одредбе појединих прописа наведених у члану 1. став 1. овог Правилника.

Члан 95.

Овај Правилник ступа на снагу 30.12.2018. године, то је седам дана од дана његовог објављивања на огласној табли Установе.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здрављу на раду Предшколске установе „Врачар“ бр. 6/88-4 од 22.11.2006. године са свим изменама и допунама.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Др Горан Бојовић